

TABABET VE ŞUABATI SANATLARININ TARZI İCRASINA DAİR (1/33) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE SİHİYE VE ADLİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet Müsteşarlığı

Adet

6/1871

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Tababet ve şubatının tarzi icrasına dair Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 4 Mayıs 1927 tarihli içtimainda tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Tababet ve Şubatı Sanatlarının İcrasına Dair Kanun Lâyihası Esbabı Mucibesi

Memleketimizde tababet sanatının icrası 7 Rebiyülahir 1277 tarihli nizamname ahkâmına tabi bulunmakta idi. Dört fasla munkasem on yedi maddeden ibaret olan bu nizamname tababet mesleğinin fevkelâde terakkiyat ve inkişafa mazhar olması ve kapitülasyonların ilgaısıyla beynelmîlel ahkâmı cedîdinin vaz edilmiş bulunması sebebiyle kabiliyeti tatbikiyesini tamamen kaybelemiş olduğu gibi tıbbın tali şubatı dışı ve ebeler gibi hakkında bu sanatların halihazır inkişafına tevfiik edilecek hiçbir hükmü ihtiva etmiyordu. Bu noksanın devamı hükümetin murakabesi altında çalışması lâzım gelen ve sıhhati umumiyeye fevkelâde taalluku olan bu meslek erbabı hakkında bunların malik oldukları hukuk ve müteahhit oldukları vazai fi gösteren ve tıp mesleğinin halihazır terakkisiyle mütenasip olan yeni ahkâm vaz'ı icap etmekte idi. Bu nokta nazardan ve bütün mütemiddin memalikte muteber ve mer'î olan müşâbihî ahkâm tetkik ve tetebbü edilerek tanzim edilen yeni kanun ile Türk etibbanın Lozan muahedei sulhiyesi mucibince haiz buldukları hukuku milliye kanunen teyit edildiği gibi gerek tababet mesleğinin ve gerekse şubatı taliiyesinin mesleğin haysiyet ve şerefiyle mütenasip bir surette icrası ve sıhhati umumiyeye noktai nazarından tensiki gayesi gözetilmiştir. Başlıbaşına büyük bir Türk şubesi olan fenni cerrahinin ehemmiyeti mahsusası nazarı dikkate alınarak küçük ve müstacel cerrahi ameliyeler müstesna olmak üzere diğer ameliyati

cerrahiyenin ancak bu şubede ihtisası tam sahibi bulunduğuna dair vesai ki haiz mütehassıs etibba tarafından icrası mecburî kılınmıştır. Kezalik talim ve tedriste ve ihtisasa talluk eden unvanların yalnız hakiki ashabı tarafından istimaline müsaade edilip bu gibi unvanlardan adı reklâm vasıtası olmak mahiyetinden kurtarılmıştır.

İşbu kanun mucibince teşkil edilecek etibba odaları vasıtasıyla etibbanın menefi ve haysiyeti meslekilerinin tamamen muhafaza ve idamesi temin edilmiştir. Tali tıp şubelerinden dışçılığa ait fasıkda Darülfünun dışı mektebi mezununun vazaif ve salahiyetleri tayin ve teşkil edildiği gibi öteden beri bu sanatta iştiğal eden dışçilerden sanatta vukuf ve meleke husulüne kâfi müddet meşgul olduğunu vesai ke ispat edenlerle daha az müddet meşgul olup da ehliyetini bilimtihan ispat eyleyenler kemakân icrayı sanatlarına müsaade edilmek suretiyle mağduriyetten vikâye edilmişlerdir. Kezalik ebeler, küçük sıhhiye memurları, sünnetçiler ve hastabakıcı hemşirelerin vazai f ve salâhiyetleri ahkâmı mahsusa ile tayin ve tespit olunarak kavanini sıhhiyemiz arasında noksanı hissedilen ve sıhhati umumiyeye noktai nazardan vaz'ı lâzım gelen bütün ahkâm büyük bir kanun şeklinde tanzim ve tedvin olunmuştur.

Türkiye Büyük

Millet Meclisi

20.12.1927

Sıhhiye ve Muaveneti

İçtimaiye Encümeni

Karar No. : 3

Esas No. :

Sıhhiye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Tababetve şubatı sanatlarının icrasına dair olup encümenimize havale buyurulan merbut kanun lâyihası tetkik ve mütalaa edildi.

Tababet ve şubatı müntesibinin memleketimizde icrayı sanat edebilmeleri için ne gibi şeraiti haiz olmaları ve hangi hususata riayetkâr bulunmaları ve saire hakkında lâzım gelen esasatı teyit ve tespit eden ve ayrıca meslekî haysiyet ve menfaatlara taalluk eden bilumum meseleleri rüyet ve teşkil edecekleri divanı haysiyetler vasıtasıyla de meslekî âdaba riayetsizlik gösterenler için mücazati inzibatıye tayin ve tertip ey-

lemek salahiyetini haiz etibba odaları ve bunların sureti teşkil vesairesi hakkında mühim hususâtı ihtiva eden işbu kanun lâyihası esas itibariyle Encümenimizce muvafık görülmüş ve yalnız bervechi ati sebepler dolayısıyla bazı maddelerin tadil ve tayyi yeniden bazı maddelerin ilâvesi suretiyle kabulüne karar verilmiştir.

Madde 1. — Madde mefhumunun daha sarîh ve katî olması için tadil edilmiştir.

Madde 3. — Maddenin üç cümlesi tabip diplomasını haiz ve ilmi cerrahîde ihtisası olmayanlardan gayri hiçbir kimsenin hiçbir ameliyei cerrahiye icra edemeyeceğini tazammun eden bir şekilde görülmüş ve halbuki fenni cerrahiden gayri onun şubeleri olan göz, kulak, vesair echizeye ait hastalıklar üzerinde bugün ayrıca mütehassıslar yetiştirmekte bulunmuş olmasına binaen fenni cerrahi şubasına ihtisas sahibi bulunanlar dahi ameliyei cerrahiye icrasına salahiyattar bulduklarını gösterir şekilde tadil edilmiştir.

Madde 11. — Delalet ettiği mana ve hükmün daha sarîh ve vazîh olması için tedris ve talim kaydı tıp tedris ve talimi suretiyle ve bu tedris ve talimde bulunanların usul ve nizamı tevfikân iktisap etmeleri lâzım gelen müderris muallim ve emsali sıfatlar tadat ve tespit edilmek ve dokuzuncu maddede zikredilen vesikalar bulunmadıkça yerine zikredilen vesikaları istihsal eylememiş kaydı konulmak suretiyle tadil edilmiştir.

Madde 12. — İhtibar için davet olunurlar kaydı muhtebirlerin rey ve mütalaalarından tahriren de istifade edilebilmesi hususu nazarı dikkate alınarak muhtebirlere sureti müracaat şeklinde tadil ve madde mefhumunun daha sarîh ve katî olabilmesi için de madde metni takdim ve tehir suretiyle tashih edilmiştir.

Madde 16. — Etibba odaları teşekkül eden mahallerde kelimesi on beşinci maddede (hudut ve merkezi Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tayin edilecek muntıkalar) tabiri kullanılmış olmasına binaen muntika kelimesine tebdil olunmuş ve odaların masarifi idariye ve kırtasiye vesairesi için de on sekizinci maddenin fıkrai ahiresi tadil edilerek madde muaddileye son fıkra olarak ilâve olunmuştur.

Madde 17. — Maddenin yalnız oda divanı haysiyetlerinin salahiyeti cezaiyesine ait birinci cümlesi alınarak on yedinci madde halinde ipka ve oda heyeti idareleri ile divanı haysiyetlerinin intihabatına ait kısım da bittabi yeniden ve on sekizinci madde olarak tespit ve ilâve olunmuştur.

Madde 18. — Maddenin fıkrai ahiresi tadilen on altıncı maddeye ilâve edilmiş olduğundan fıkrai ulası da bittabi yeniden on dokuzuncu madde halinde tespit ve ilâve olunarak on sekizinci madde tayyedilmiştir.

Madde 19. — Oda divanı haysiyetlerinin verecekleri cezaî kararlarından hangilerinin katî, hangilerinin badettasdik muteber olacağı ve Âli Divanı Haysiyet azaları devrei intihabiyetleri ve Âli Divanı haysiyetin nerede teşekkül edeceği, ve o ad divanı haysiyetleri tarafından verilen kararların temyizi esnasında nazarı dikkate alınması lâzım gelen hususâtı ihtiva etmek üzere tadil ve yirmi ikinci madde olarak tanzim kılınmıştır.

Madde 20. — Evsaf ve şeraiti kanuniyeyi cami olmayan veya kendisine mevdu vazaifi ifadan imtina eden veyahut bitarafılığı muhil harekette bulunan oda heyeti idareleri ile divanı haysiyetleri hakkında yapılacak muameleyi cezaiyeyi teyit etmek üzere yeniden tanzim ve ilâve olunmuştur.

Madde 21. — Odalar intihabatının netayicinde Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletine malumat itası lüzumunu teyiden yeniden tanzim ve ilâve olunmuştur.

Madde 23. — Lâyihai kanuniyedeki yirminci maddede aynen.

Madde 24. — Büyük ameliyelerin mevziî iptal his ile de yapıldığı nazara alınarak umumî iptali his yerine umumî veya mevziî iptali his tabiri ikame ve maddenin son fıkrasında (ahvali müstacele bu hükümden müstesnadır) cümlesindeki vuzuh gayri kâfi görülerek (mütehassis bulunması veya celbi mümkün olmayan mahallerde yapılması zarurî görülen ameliyerlerle ahvali müstacelen ve fevkalâde bu hükümden müstesnadır) suretinde tavzih ve tadil edilmiştir.

Madde 33. — Ecnebi memleketlerdeki dışı mekteplerinden mezun Türk olan dış tabiplerinin memleketimizde icrayı sanat edebilmelerine müsaade için evvelemirde mezun buldukları mekteplerin mahallî hükümetlerince tasdikli ve aynı zamanda Türkiye Darüfünunu dış mektebine muadil derecede olması memleketimizde icrayı sanata salahiyattar dış tabiplerinin aynı derecede tahsil ve tedris görmüş olmalarını teminen faideli bulunmuş ve bu suretle tadil edilmiştir.

Madde 34. — Diplomasız icrayı sanat eden dışçilerden en az on seneden beri bu işle uğraştığını ispat edenlere ruhsatname verilerek sanatlarını yapmalarına müsaade edilebilmesi için müstemir ve müstakil olarak bu işle uğraşmış olmaları daha faideli görülerek bu suretle tadil edilmiştir.

Madde 37. — Tabipler diş çekmeye ve diş etlerine ait her nevi hastalıkları tedaviye mezun iselerde kaydıyla tabiplerin dişler üzerinde iptidai bir tedavi tabiki salahiyeti meselâ bir diş çürüğüne tendirdiyot kreozot veya herhangi bir devayı koyabilmek hakkı kendilerinden nezedilmiş olacağına binaen tabipler diş çekmeye dişler üzerinde iptidai tedavi tatabikine diş etlerine ait suretiyle tadil edilmiştir.

Madde 50. — Maddeyi mefhumunun daha sarîh ve katî olması için birinci madde şeklinde tadil edilmiştir.

Madde 54. — Diplomalı ebelerin her mahalde ihtiyacına kâfi bir adet de bulunamayacağı nazara alınarak tadil edilmiştir.

Madde 64. — On seneden ziyade bir zamandan beri sünnetçilik ile iştiğal ettiğini vasaik ile ispat edemeyen kimselerin iki ay müddetle mütehasıs bir operatörün bulunduğu hastanede ameliyat gördükleri sırada hastane idarelerince ibate ve işelerinin temini daha ziyade rağbeti mucip olacağı düşünülerek madde sonuna bu husus da ilâve olunmuştur.

Madde 73. — Hasta bakıcı hemşirelerden alevî ahval ve hareket iffetî şikenanesiyle efkârı nasî rençide edenlerin hasta bakıcılıkla olan alâkalarının katî suretiyle tecziyeleri haysiyet ve menafîi meslekîyenin muhafazası noktai nazarından daha muvafık görülmüş ve madde sonuna bu husus ilâve olunmuştur.

Madde 75. — Hasta, çocuk veya tahtî hacirde ise velî veya vasisinin evvelemerde muvafakatını alırlar kaydı velî veya vasisi olmaması veya velî vasisi olupta o esnada bulunamaması veyahut üzerinde acele yapılacak şahsın ifadeyi muktedir olamaması gibi hususatta nazarı itibara alınarak ilâve suretiyle tadil edilmiştir.

Madde 81. — Türk mekteplerinde tahsil edip şahadetname alan ecnebi tabiiyetindeki tabip, diş tabibi, dişçi ve ebelerin icrayı sanatları için verilecek müsaadenin ledelicap istirdadı hususunun da teyidi daha faildeli görülmüş ve bu husus madde sonuna ilâve olunmuştur.

Madde 84. — Yapılacak ilk odalar ve divanı haysiyetler intihabatının Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından tanzim ve ilâvesi muvafık ve zarurî görülmüş ve hususî bir maddeyi muvakkate halinde tanzim ve ilâve olunmuştur.

İşbu mazbatamızda zikri geçmeyen diğer maddelerden bir kısmı aynen kabul edilmiş ve bir kısmında yapılan tadilat mefhumun daha sarîh bir surette ifadesinden ibaret bulunmuş ve işbu tahsisat da muaddil

mevad arasında gösterilmiş olmakla Heyeti Umumiyenin kararı veçhile Adliye Encümenine havale buyurulmak üzere Riyaseti Celileye arz ve takdim kılındı.

Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
İstanbul	Erzurum
Hakkı Şinasi	
Kâtip	Aza
Aydın	Müderris Doktor Refik
Doktor Reşit Galip	
Aza	Aza
Manisa	İzmir
Salim	Enver
Aza	Aza
Halîk Mazhar	Refet
Aza	Aza
Bursa	Bolu
Şefik Lütfi	Emîn Cemal
Kayseri	Çorum
Doktor Burhanettin	Mustafa

Türkiye

Büyük Millet Meclisi
Adliye Encümeni
33 Karar Numarası
1/33 Esas Numarası

8 . 3 . 1928

Adliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Tababet ve şubatı sanatlarının icrasına dair Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim kılınan kanun lâyihası Sıhhiye Encümeni mazbatasıyla birlikte Sıhhiye Vekili Doktor Refik Beyefendi hazır oldukları halde Adliye Encümeninde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihai kanuniye tabip, diş tabipleri, dişçiler, ebeler, sünnetçilerle hastabakıcı hemşirelerin icrayı sanatlarına müteallik gerek mesleklerinin temini intizamı ve gerekse sıhhatı âmmenin vikayesini kâfil bir takım inzibatı ahkâmı muhtevi bulunması itibarıyla bu bapta Sıhhiye Encümeninin mütaalatına iştiyak ile mezkûr lâyihai kanuniye esas itibarıyla şayanı kabul görülmüş ve bazı mevaddına ve bilhassa ahkâmı cezaiyeye müteallik hususatta esasatı cezaiye ile mutabakatı temin için tadilat lâzime icra ve tekerrür halinde Türk Ceza Kanununun hükümü umumisine ittiba zarurî bulunduğundan bu hususta lâyihaya derc olunan mevad tayyedilmek suretiyle ahkâmı umumiyeye tevfikeyi keyfiyet edilmiştir.

Lâyihanın tadilat dairesinde kabulü Heyeti Umumiye arz olunur.

Adliye Encümeni Reisi

Manisa
Mustafa Fevzi
Kâtip

Aza
Konya
Musa Kâzım
Aza

Aza
Çorum
Münir

Aza
Mardin
İrfan Ferit
Aza
Edirne
Hasan Hayri
Aza
Balıkesir
Sadık

Mazbata Muharriri

Kocaeli
Salahattin
Aza
Balıkesir
Osman

Aza
Ankara
İhsan
Aza
Muğla
Ali Nazmi

Ecnebilere hukuku müktesebelerine dair olan 77 nci maddenin kanuna dercine muhalifiz.

Aza
Kocaeli
Ragıp
Aza
Antalya
Ahmet Saki
Aza
Sinop
Refik İsmail
Aza
Zonguldak
Nazif

Hükümetin Teklifi

Tababet ve Şuabatı Sanatlarının İcrasına Dair Kanun Lâyihası

Birinci Fasil : Tabipler

Madde 1. — Türkiye Darülfünununun Tıp Fakültesinden talimatname mahsusuna tevfikeyen icap eden devrei tahsilienin bitiminden sonra verilmiş icazetname sahibi ve Türk olmayanlar Türkiye Cumhuriyeti dahilinde tababet icra ve herhangi suretle olursa olsun hasta tedavi edemez.

Madde 2. — Yukardaki maddede yazılı icazetnamenin muteber olması için icazetname sahibinin 8 Teşrinisani 1339 tarihli ve 369 numaralı Kanun mucibince hizmeti mecburesini ikmal etmiş ve icazetnamesinin Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilmiş olması lâzımdır. Tababet sanatını icra etmek isteyen askerî tabipler de icazetnamelerini tasdik ve tescil ettirirler. Ancak hiz-

meti mecburesini ifa eden tabipler hizmeti mecburesini ifa ettikleri müddetçe icrayı sanata mezun durlar.

Madde 3. — Yukarıki maddelerde zikredilen tabip icazetnamesi ve ilmi cerrahide ihtisas sahibi olduğuna dair işbu kanunun tarifi dairesinde vesaike lazıme haiz olmayan hiçbir kimse hiçbir ameliyei cerrahiye icra edemez.

Cerrahi sağire ait ameliyat bundan müstesnadır. İcazetnameli her tabip ve talimatnamesinde muharrer kısımlara münhasır kalmak şartıyla Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince küşat ve idare edilen mekteplerden mezun küçük sıhhiye memurları ile işbu mekteplere muadil tedrisat yapan mekteplerden mezun olup icazetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilenler bu nevi küçük ameliyeleri yapabilirler. Evsaf ve şeraiti bu kanunla tespit edilmiş olan sünnetçiler sünnet ameliyesini icra edebilirler.

Madde 4. — Türkiye'de mevzuatı kanuniyeye müsteniden hakkı müktesebi tanınan ecnebi tabipler bu kanun ahkâmı dairesinde sanatlarını icra ederler.

Madde 5. — Ecnebi memleketlerdeki tıp darülfünunlarından mezun Türk tabipleri usulü dairesinde hüviyetlerini tespit ettirdikten ve kanunu mahsusun mucibince hizmeti mecburesini ifa eyledikten sonra icazetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik olunur.

Madde 6. — Hususi muayenehane açarak veya hut hanesinde muayenehane tesis ederek sanatını icra etmek isteyen bir tabip hasta kabulüne başladığından itibaren azamî bir hafta içinde isim ve hüviyetini; diploma tarih ve numarasını ve muayenehane ittihaz ettiği mahal ile mevcut ise ihtisas vesikalarını mahallinin en büyük sıhhiye memuruna kaydettirmeye mecburdur. Muayenehanenin nakli halinde işbu kayıt, yine azamî bir hafta zarfında tashih ettirilir.

Madde 7. — Bir mahalde sanatını icra eden muhayyer bir tabip o mahalli terk ile başka bir yere gitmek arzu ettiği veya herhangi bir sebeple olursa olsun muayenehanesini set ile icrayı sanattan sarfi nazar eylediği halde en az yirmi dört saat evvel evvelce kayıt ve tescil edilmiş olduğu sıhhiye dairesine müracaatla kaydına işaret ettirir.

Madde 8. — Münhasıran veya kısmen Türk memur ve müstahdem kullanan müessesatı umumiye ve hususiye ile Türk hastaları da tedavi eden her-

hangi bir müessesesi hayriye ve sıhhiyede istihdam edilecek tabiplerin birinci ve ikinci maddelerde gösterilen vasıfları haiz olması şarttır. Dördüncü maddede zikr edilen ecnebi tabipler bu hükümden müstesnadır.

Madde 9. — Türkiye'de icrayı tababet için bu kanunda gösterilen vasıfları haiz olanlar umumî surette hastalıkları tedavi hakkını haizdirler. Ancak herhangi bir şubei tababette müstemiren mütehasıs olmak ve o unvanı ilân edebilmek için Türkiye Tıp Fakültesinden veya Sıhhiye Vekâletinden kabul edilecek müessesattan verilmiş veyahut memaliki ecnebiyede maruf bir hastahane veya laboratuvarından verilip Tıp Fakültesince tasdik edilmiş bir ihtisas vesikasını haiz olmalıdırlar,

Madde 10. — İhtisas vesikalarının sureti ahzı ve bu hususta merfî olması lâzım gelen kavait işbu kanunun tarihi meriyetinden sonra Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince musaddak bir talimatnamê ile tayin olunur.

Madde 11. — Usul ve nizamına tevfiikan tarafı hükümetten verilmedikçe hiçbir tabibin talim ve tedrise veya dokuzuncu maddede zikr edilen vesikalari bulmadıkça herhangi bir ihtisasa delalet eden unvanlardan birini taşınması ve bu unvanları veya herhangi surette olursa olsun hakikate tevakuf etmeyen sıfatları ilân etmesi memnudur.

Madde 12. — Türk mahkemelerinde rey ve mütalaaalarından istifade edilmek üzere yalnız bu kanun ile Türkiye'de icrayı tababet için salahiyet sahibi olan tabipler itibar için davet olunurlar. Etibbanın daveti sebebiyle müstehak oldukları ücret ve tazminat miktarları hakkında Sıhhiye ve Adliye vekâletleri müşterek bir talimatname tertip ederler.

Madde 13. — İcrayı sanat etmek üzere bir mahlûde mukayyet olan herhangi bir tabibin bizzat dükkân ve mağaza açmak suretiyle herhangi bir ticaret icra etmesi memnudur. Kanununa tevfiikan müsaade almak suretiyle hususî hastahane küşadı veya icrayı tababet hakkından feragat ve iki sene bir eczahane ameliyat görmek şartıyla bir tabibin eczahane idare etmesi bu hükümden müstesnadır. Bir tabibin ikametgâhı müstesna olmak üzere müteadit yerlerde muayenehane açarak icrayı sanat etmesi memnudur.

Madde 14. — Bir şahsın ahvali bedeniye ve akliyesi hakkında rapor tanzimine münhasıran bu kanunla icrayı sanata salahiyeti olan tabipler mezun-

dur. Türkiye'de icrayı sanat salahiyetini haiz olmayan tabiplerin raporları muteber olamaz.

Madde 15. — Hudut ve merkezî Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tayin edilecek muntakalarda bile etibba odası tesis olunur. Etibba odaları, tabiplerin menali ve haysiyeti meslekiyelerine taalluk eden bilumumun mesaili rüyet ve teşkil edecekleri divanı haysiyetler vasıtasıyla adabı meslekiyeye riayetsizliği görülen tabipler ve dişçiler hakkında mücazâtı inzibatiye tayin ve tabipler arasında görülen ihtilafatı hal ve tesviye eder.

Madde 16. — Etibba odaları teşekkül eden mahallerde işbu kanuna göre Türkiye'de icrayı sanat salahiyetini haiz bilumum etibbanın odalara dahil olması mecburidir. Memuriyet bu mecburiyetten istisnayı istilzam etmez.

Madde 17. — Etibba odaları divanı haysiyetleri adabı meslekiyeye riayet etmeyen tabipler hakkında tahriren ihtar, meclis huzurunda tevbih ve bir haftadan altı aya kadar muvakkaten icrayı sanattan men suretiyle mücazâtı intibahiye tayin edebilirler. Etibba odaları heyeti idareleri heyeti umumiye tarafından müntehap üçden beşe kadar azadan müteşekkildir. Reislerini aralarından intihap ederler. Divanı haysiyet halinde içtima ederse yine heyeti umumiye tarafından müntehap iki aza daha ilâve edilir. Heyeti idare ve divanı haysiyetler nisfından bir ziyade siyle içtima edebilir. Tesavii âra vukuunda reisin rey-i tercih olunur.

Madde 18. — Odaların ve divanı haysiyetlerin sureti intihabı ve vazifeleri ve odaların masarifi idarelerini korumak üzere azadan bir nispet dairesinde alınacak ücret ile Sıhhiye Vekâletince tanzim olunan ve İcra Vekillerince musaddak bir talimatname ile tayin olunur.

Madde 19. — Divanı haysiyetlerin tahriri ihtar ve meclis huzurunda tevbih cezaları katîdir. Muvakkaten icrayı sanattan men hakkında verilen kararlar Ankara'da bulunan Âli Divan haysiyetin tasdiğiyle muteber olur. Âli Divanı Haysiyet Sıhhiye Vekilinin intihap edeceği rüesayı memurini sıhhiyeden bir zatın riyasetinde Adliye Vekilinin intihap edeceği bir mahkeme reisi ve Tıp Fakültesi Meclisi müderrisini tarafından müntehap bir müderris ve üçü Sıhhiye Vekâleti erkânı memurinininden veya sair memurini sıhhiye arasından Sıhhiye Vekili tarafından intihap edilecek ve biri asker, ikisi sivil ve üçü serbest olmak üzere icrayı sanat eden etibbadan ve odalar tarafından intihap edilecek sekiz azadan müteşekkildir. Âli Divanı haysiyet reisi ve azası üç sene-

de bir tecdit olunur. Eski azanın yeniden intihabı caizdir. Mahallî divanı haysiyetlerin kararlarının temyizi esnasında mahkûm tabibin şifahî veya tahriirî müdafaat ve itirazatı telakki edileceği gibi divanı haysiyetin mutalaatı da nazarı dikkate alınır.

Bu gibi kararların Âli Divanı haysiyete tebliği tarihinden itibaren azamî on gün zarfında ret veya tasdikî lâzım gelir. Âli Divanı haysiyet nüsundan bir fazlasıyla içtima edebilir. Tesavii âra vukuunda reisin reyî tercih olunur.

Madde 20. — Âli Divanı haysiyet kararıyle muvakkaten icrayı sanattan men edilen tabip bu müddet zarfında icrayı sanat edemez ve karar alâkadarlarca malum olmak üzere münasip suretlerle ilân olunur.

Madde 21. — Umumî iptali his ile yapılan büyük ameliyeler behemahal ihtisas vesikasının hamil olan bir operatör ile diğer bir tabip tarafından yapılmak lâzımdır. Ahvali müstacele bu hükümden müstesnadır.

Madde 22. — İcroyı sanat eden tabipler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini bildiren ilânlar tertibine mezun olup sair suretle ilân reklam vesaire yapmaları memnudur.

Madde 23. — Bu kanunun ahkâmına tevfiikan icrayı sanat salahiyeti olmayan herhangi bir tabip sanatını icra eder ve hasta tedavi ederse elli liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakniye mahkûm olur. Tekerrür halinde cezayı nakdî tazif edilmekle beraber icrayı sanattan men edildiği müddet tazif olunur. Daimî olarak memnu ise cezayı nakdî ile beraber bir aya kadar hafif hapis cezası hükmolunur.

Madde 24. — İcazetnamesi olmadığı halde cerrihenfaat için olmasa dahi herhangi suretle olursa olsun hasta tedavi eden veya tabip unvanını takınan şahıs bir aydan altı aya kadar hafif hapis cezasıyla mücazat olunur ve icrayı sanatına mümanaat edilir. Tekerrürü halinde hapis cezası tazif edilmekle beraber beş yüz liraya kadar cezayı ağır nakdî ahz edilir. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere eşhası saire hakkında zarar vaki olduğu takdirde ahkâmı umumiye mucibince takibatı kanuniye ayrıca ifa kılınır.

Madde 25. — Altıncı, yedinci, on birinci, on üçüncü, on altıncı, yirmi ikinci maddeler ahkâmına riayet etmeyen tabipler beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır. Cürmün tekerürü halinde ceza tazif olunur.

Madde 26. — Beş seneden fazla ağır hapis veya müebbeten hidematı âmmeden memnuiyet veya meslek ve sanatı suiistimal suretiyle işlenmiş olan bir fiilden dolayı iki defa mahkemece meslek ve sanatın tatili cezasıyla mahkûm olan veya icrayı sanat etmesine manî bir marazı aklı ile malûl olduğu bilmuayene tebeyyün eden tabipler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı haysiyet kararıyle icrayı sanattan men olunur ve icazetname-leri geri alınır. Vatan aleyhine işlenmiş cürümler hariç olmak üzere siyasi ceraimden mütevellit mahkûmîyetler bu hükümden müstesnadır.

İkinci Fasıl

Dişçiler

Madde 27. — Dişçilik sanatı dişler ve diş etleri ile esnanın tedavi ve dişlerin ikmal ve ıslahına ait ameliyelerin icrasına münhasırdır.

Madde 28. — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde dişçilik sanatı icra etmek ve diş tabibi unvanını taşıyabilmek için Türkiye Darülfünunu dışı mektebinden talimatnamei mahsusasına tevfiikan icap eden devrei tahsilîyenin hitamından sonra icazetname Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil olunmak lâzımdır.

Madde 29. — Türkiye'de mevzuatı kanuniyeye müsteniden hakkı müktesebi tanınan ecnebi diş tabipleri ve dişçiler bu kanunun hükümleri dairesinde sanatlarını ifa ederler.

Madde 30. — Ecnebi memleketlerde mahalli hükümetlerince tasdikli dışı mekteplerinden mezun ve Türk olan diş tabiplerinin alelusul hüviyetleri tespit olunduktan sonra diplomaları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil ve icrayı sanatlarına müsaade olunur.

Madde 31. — Hali hazırda diplomasız icrayı sanat eden dişçilerden en az on seneden beri bu işle uğraştığı kanunun tarihi meriyetinden itibaren üç ay zarfında vesikalariyle ispat edenlerin eline Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince ruhsatname verilerek sanatlarını yapmalarına müsaade edilir.

Madde 32. — Dişçilik sanatını icra etmekte olup bu sanatla iştigal ettiği müddet on seneden az olan veya on seneden fazla bir zamandan beri dişçilik ettiğini vesaike kâfiye ile ispat edemeyen diplomasız dişçiler bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde Tıp Fakültesi dışı mektebine imtihanı icra edilerek imtihanda muvaffak olanların ellerine Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince bir ruhsatname verilir ve sanatlarını yapmalarına müsaade edilir.

Madde 33. — 31 ve 32 nci maddelerde yazılı olan müsaadeli dişçiler diş tabibi ismi kullanmaya mezun olmayıp ancak dişçi ismini taşıyabilirler.

Madde 34. — Tabipler diş çekmeye ve diş etlerine ait her nevi hastalıkları tedaviye mezun iselerde doğrudan doğruya dişçilik etmek isteyen ve o suretle icrayı sanat ettiğini ilân eden bir tabip behemahal dişçi mektebince verilmiş bir ruhsatnameyi hamil olmalıdır.

Ruhsatname bir sene müddetle dişçi mektebine devam ile tatbikat gördükten sonra bilimtihan ita olunur.

Madde 35. — Diş tabipleri ve dişçiler eczahaneler kanununa müteferri talimatnamede gösterilen mevadî reçete ile eczanelen alabilirler. Bu mevadî haricindeki maddeleri muhtevi reçete yazamazlar.

Madde 36. — Bir mahalde sanatını icra etmek isteyen bir diş tabibi veya dişçi icrayı sanata başladığından itibaren azamî bir hafta zarfında isim ve hüviyetini, diploma veya ruhsatname tarih ve numarasını ve muayenehane ittihaz ettiği yeri o mahal-
lin en büyük sıhhiye memuruna kayıt ettirmeye mecburdur. Muayenehanenin nakli halinde bu kayıt tasrih edileceği gibi başka bir şehir veya kasabada sanatını icra etmek istediği halde en az yirmi dört saat evvel kayıt ve tescil edilmiş olduğu sıhhiye daire-sine müracaatla kaydına işaret ettirir.

Madde 37. — On beşinci maddede zikredilen tibba odaları mıntıklarındaki icrayı sanat eden veya memur olan dişçiler oda intihabatına iştirake ve odalara dahil olmaya mecburdur. Mıntıka dahilindeki icrayı sanat eden dişçi adedi onu müteceviz olan yerlerde odaların divanı haysiyetlerine bir dişçi intihap olunur.

Madde 38. — Dişçiler hakkında tabipler için olduğu gibi mücazâtı inzibatiye tertibine odalar divanı haysiyetleri salahiyettardır.

Bu hususta tabipler hakkındaki ahkâm müteberdir. Âli Divanı haysiyet kararıyle muvakkaten icrayı sanattan men edilen dişçiler bu müddet zarfında icrayı sanattan men ve keyfiyet alâkadarlara ilân olunur.

Madde 39. — Usul ve nizamına tevfikan tarafı hükümetten ita edilmedikçe hiçbir dişçi veya diş tabibi talim ve tadrise delalet eden veya herhangi suretle olursa olsun hakikata tevafuk etmeyen bir sanat veya unvanı ilân edemez.

Madde 40. — İcrayı sanat eden dişçiler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini bildiren

ilânlar tertibine mezun olup sair suretlerle, reklam vesaire yapmaları memnudur.

Madde 41. — Diplomasız veya ruhsatnamesiz olarak cerri menfaat olmasa dahi dişçilik sanatını yapan ve herhangi suretle olursa olsun diş tedavisi vesair dişe ait müdahaleleri icra eden kimsenin icrayı sanatına mümanaat edilmekle beraber on beş günden üç aya kadar hapis cezasıyla mücazat olunur. Tekerrürü halinde hapis cezası tazif edilmekle beraber beş yüz liraya kadar ağır cezayı nakdî ahz olunur. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere eşhası saire hakkında zarar vaki olduğu takdirde ayrıca takibatı kanuniye ifa edilir.

Madde 42. — Bu kanunun ahkâmına tevfikan icrayı sanata salahiyeti olmayan herhangi bir diş tabibi veya dişçi veya tabip dişçilik ile meşgul olursa yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdiye mahkûm olur. Tekerrürü halinde cezayı nakdî tazif olunmakla beraber icrayı sanattan men edildiği müddet bir misli temdit olunur ve müebbeden icrayı sanattan memnu ise cezayı nakdî alınmakla beraber bir aya kadar hapis cezası hükmolunur.

Madde 43. — Bir diş tabibi veya dişçinin müteaddit yerlerde muayenehane açarak icrayı sanat etmesi memnudur.

Madde 44. — 27 nci maddede hududu gösterilen icrayı sanat salahiyetini tecavüz eden alelumum diş tabipleri ve dişçiler veya 33, 35, 37, 39, 40 nci maddede ahkâmına riayet etmeyen diş tabipleri ve dişçiler ilk defasında beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılırlar. Cürmün tekerrürü halinde ceza tazif olunur.

27 nci maddedeki icrayı sanat hududunu tecavüz eden diş tabipleri ve dişçiler bu fiillerinden dolayı başkaca mücazâtı mucip bir cürüm mevcut ise ayrıca takibat icra kılınır.

Madde 45. — Beş seneden fazla ağır hapis veya müebbeden hidematı âmmeden memnuiyet veya meslek ve sanatı suiistimal suretiyle işlenmiş olan bir fiilden dolayı iki defa mahkemei aidesinde meslek ve sanatın tatili cezasıyla mahkûm olan veya icrayı sanata mani bir marazı akli ile malul olduğu bilmuayene tebeyyün eden diş tabipleri ve dişçiler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı Haysiyet kararıyle icrayı sanattan men olunur ve icazetname ve ruhsat nameleri geri alınır.

Vatan aleyhine işlenmiş cürümler hariç olmak üzere siyasi ceraimden mütevellit mahkûmiyetler bu hükümden müstesnadır.

Madde 46. — Diplomalı dişçilerin muayenehanelerinde çalışan ve dişçilik etmeye salahiyeti olmayan eşhasın hastalara tedavi tatbik etmesi vesair suretlerle müdahale yapması memnudur. Bu suretle salahiyetsiz kimselerin muayenehanelerinde dişçilik sanatını icra etmesine müsaade eden diş tabipleri ve dişçiler hakkında 44 nci madde ahkâmı tatbik edileceği gibi müsaadesiz dişçilik edenler hakkında da 41 nci madde ahkâmı tatbik olunur.

Üçüncü Fasil - Ebeler

Madde 47. — Tıp fakültesi kabile mektebinden veya Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâleti tarafından küşat ve idare edilen ebe mekteplerinden talimatnamesine tevfiikan icap eden devrei tahşiliyenin ikmalinden sonra alınmış bir icazatnameye malik olmayan hiçbir kimse Türkiye dahilinde ebelik edemez.

Madde 48. — Bu icazetnemelerin meri olması için Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletinde tasdik ve tescil edilmiş olması lâzımdır.

Madde 49. — İcazetnameli ebe bulunmayan yerlerde kâfi kabiliyet ve malumatı olduğu tahakkuk eden icazetnamesiz ebelerin buldukları mahaldeki etibbayı resmîyenin nezareti altında icrayı sanat etmesine müsaade olunur. Şu kadar ki: Bu ebelerin üç ay müddetle ihtisas vesikasına malik fennî velade mütehasıslarının müstahdem bulunduğu bir hastanede ameliyat görerek bir vesika alması ve vesikasının Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletince tasdik edilmiş bulunması lâzımdır.

Madde 50. — Yukarıki maddede gösterilen ebeler verilen icrayı sanat müsaadesi bunların bulunduğu mahalde icazetnameli bir ebe gelerek icrayı sanata başlamasıyla birlikte sakıt olur.

Madde 51. — Bir mahalde icrayı sanat etmek isteyen ebeler azami bir hafta müddet zarfında isim ve hüviyetlerini, icazetname veya vesika tarih ve numarasını ve icrayı sanat edeceği mevkii mahallin en büyük memuru sıhhisine kayıt ve tescil ve ikametgâhının tebdili veya diğer bir mahalle nakli halinde de en az yirmi dört saat evvel kaydını tashih ettirmeye mecburdurlar.

Madde 52. — Ebeler gebelerin muayenesiyle bunların hıfzıssıhhatlerine müteallik tedabirin ifasına ve doğumun teshiline ve bu esnada yapılacak basit manevraların ve çocuk için lâzım gelen ilk tedbirlerin ifasına salahiyattar iseler de her nevî alet vesaire tatbik etmeleri memnu ve üsreti avarız velade vakayinde behemahal bir tabip davetine mecburdurlar. Her

ebe Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye vekâletince tayin olunacak levazım ve edviyeyi doğum vakayinde beraberinde bulunduracaktır. Ebeler çiçek aşısı tatbik edebilirler.

Madde 53. — Ebelerin reçete yazmaları memnudur. İcrayı sanatları için lâzım gelen ve reçete ile alınması mecburi olan mevaddı resmî etibbamm reçetesiyle eczanelerden tedarik ederler. Etibbayı resmîye bu yolda vaki olan müracaatları sürat ve sühuletle ifaya mecburdurlar.

Madde 54. — Türkiye'de mevzuatı kanuniyeye müsteniden hakkı müktesebi tanınan ecnebi ebeler bu kanunun ahkâmı dairesinde icrayı sanat ederler.

Madde 55. — Ecnebi memleketlerinde ve mahalli hükümetlerince musaddak ebe mekteplerinde tahsil görerek icazetname almış olan Türk ebelerin alelusul hüviyetleri tespit ve icazetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edildikten sonra icrayı sanatlarına müsaade olunur.

Madde 56. — Bu kanun ahkâmına göre icrayı sanat salahiyeti olmadığı halde ebelik eden kimseler on beş günden üç aya kadar hafif hapis cezasıyla mücazat olunur. Tekerrürü halinde hapis cezası tazif olduğu gibi ayrıca iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdi alınır. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit başkaca cezayı müstelzim bir fiil mevcut olduğu takdirde ayrıca takibâtı kanuniye ifa olunur.

Madde 57. — Bu kanun ahkâmına göre salahiyeti haiz olmadığı halde icrayı sanat eden ebeler yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdiye mahkûm olur. Tekerrürü halinde cezayı nakdi tazif edilmekle beraber icrayı sanattan men edildiği müddet bir misli temdit olunur. Müebbet icrayı sanattan memnu olduğu halde cezayı nakdi alınmakla beraber bir aya kadar hafif hapis cezası hükmolunur.

Madde 58. — Elli ikinci maddede zikredilen icrayı sanat hududunu tecavüz eden veya 51 ve 53 nci maddeler ahkâmına riayet etmeyen ebeler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdi ile cezalandırılır, tekerrürü halinde ceza tazif olunur.

Madde 59. — Beş seneden fazla ağır hapis veya meslek ve sanatın sui istimali suretiyle işlenmiş bir cürümden dolayı iki defa mahkemei aidesinde meslek ve sanatın tatili cezasıyla mahkûm olan ve aleni ahval ve harekâtı iffetşikenanesiyle efkârı nası rencide eden ve meslek haysiyetiyle gayri kabili telif etvan ve vaziyetleri görülen ve icrayı sanata manî ve gayri kabili şifa bir marazı akli ile malul olduğu bilmuayene tebeyyün eden ebeler buldukları mahal-

lin etibba odası divanı haysiyetin işarı ve Âli Divanı Haysiyetin kararıyle icrayı sanattan men olunur ve icazetname ve ruhsatnamesi geri alınır.

Dördüncü Fasil - Sünnetçiler

Madde 60. — Tabipler ile Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâleti tarafından küşat ve idare edilen küçük sıhhiye mekteplerinden mezun küçük sıhhiye memurlarından veya işbu mekteplere muadil tedrisat yapan mekteplerden mezun olup icazetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilenlerden başka hiçbir kimsa müsaadesiz sünnetçilik edemez. Ancak laakal on seneden beri bu işle iştiğal ettiğini vesikalarla ispat eden ve ehliyet ve liyakati bilimtihan tebeyyün eyleyen kimselerin kemafissabık icrayı sanat etmesine müsaade ve ellerine Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletince bir ruhsatname verilir.

MADDE 61. — On seneden az bir müddetten beri sünnetçilik eden veya on seneden fazla bir zamandan beri bu işle iştiğal ettiğini vesaik ile ispat edemeyen kimseler iki ay müddetle mütehasıs bir operatörün bulunduğu bir hastanede ameliyat gördükten sonra bilimtihan ehliyeti tebeyyün ettiği takdirde yedlerine Sıhhiye Vekâletince bir ruhsatname verilir.

Madde 62. — Bir mahalde sünnetçilik etmek üzere yerleşmek isteyen kimsa azami bir hafta zarfında isim ve hüviyetini ve vesaik lâzımesini azami bir hafta zarfında isim ve hüviyetini ve vesaik lâzımesini mahallin en büyük memuru sıhhisine kayıt ve tescil ve ikametgâh tebdili veya başka bir yere nakil vukuunda kaydını tashih ettirir.

Madde 63. — Bilâ ruhsat ve müsaade sünnetçilik eden kimseler bir haftadan bir aya kadar hafif hapis cezasıyla tecziye edilir. Tekerrürü halinde hafif hapis cezası tazif ve elli liraya kadar hafif cezayı nakdi alınır. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere başkaca cezayı müstelzim bir fiil mevcut olduğu hakkında ayrıca takibatı kanuniye ifa kılınır.

Madde 64. — 62 nci madde ahkâmına riayet etmeyen sünnetçiler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdiye mahkûm olur. Tekerrürü halinde cezayı nakdi tazif olunur.

Beşinci Fasil - Hastabakıcı Hemşireler

Madde 65. — Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletince musaddak hastabakıcı mekteplerinden mezun veya resmi hastanelerden verilmiş vesikaları haiz olmayan kadınlar hastabakıcılık sanatını ifa edemezler. Bu vesikalar muteber olmak için Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletinden tasdik ve tescil edilmiş olmak lâzımdır.

Madde 66. — Hastabakıcılar bir tabibin nezaretinde hastalara bakmaya ve tabibi müdavi tarafından tavsiye edilen tedavi tedbirlerini icraya salahiyyattar olup basit tahtelcilt şırıngalardan maada hiçbir ameliye icra edemezler.

Madde 67. — Bir mahalde icrayı sanat etmek isteyen hastabakıcılar isim ve hüviyetlerini ve vesaikini azami bir hafta zarfında mahallin en büyük memuru sıhhisine kayıt ve tescit ve ikametgâh tebdili veya başka bir yere nakil vukuunda bu kaydı en az yirmi dört saat evvel tashih ettirir.

Madde 68. — Hastabakıcıların menafii meslekilerini vikaya ve mesleki teavünü temin etmek üzere şahsiyeti hükmiyeyi haiz bir veya müteattit yurt teşkil etmeleri caiz olup bu yurtlar Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâletinin müsaadesiyle ve ol bapta-ki ahkâma tevfikân tesis olunurlar.

Madde 69. — Salahiyeti olmadığı halde hastabakıcılık eden ve bu unvanı takınanlar beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdi ile cezalandırılır.

Madde 70. — 66 nci maddede gösterilen icrayı sanat hududunu tecavüz eden veya 67 nci madde ahkâmına riayet etemeyen hastabakıcılar beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif cezayı nakdi ile mahkûm olurlar.

Altıncı Fasil - Ahkâmı Umumiye

Madde 71. — Tabipler ve dış tabipleri ve ebeler bu kanunda tasrih edilmeyen ve Cumhuriyet kavanin ve nizamatıyla kendilerine tevdi edilen bilcümle vazaiifinin ifasiyle mükelleftirler.

Madde 72. — Tedavi maksadiyle yapılacak her nevi tedabir için tabip veya dişçiler hastanın, hasta çocuk veya tahti hacirde ise veli veya velisinin evvele- mirde muavafakatini alırlar. Büyük ameliye çerrahiyeler için bu muvafakatın tahriri olması lâzımdır. Hilâfında hareket edenler alâkadarın şikâyetine bağılı olmak şartıyla elli liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdi ile mücazat olunurlar. Bu yüzden cisman veya aklen zarar mevcut olduğu takdirde Ceza Kanununun 459 ncu maddesi ahkâmı tatbik olunur.

Madde 73. — Tabipler ve dişçiler ve ebelerle hastalar arasında ücreti müdavattan dolayı vakı olacak ihtilâfatın mercii bu ihtilafa mevzu teşkil eden meblağ miktarı her ne olursa olsun sulh mahkemeleridir. Yalnız iki sene mürurunda bu hak zail olup bu davalar alelumum hukuk davaları şartlarına tabi olur.

Madde 74. — İcroyı sanat eden tabipler ve dişçiler ve ebeler tahti tedaviye aldıkları hastaların isim ve hüviyetlerini gösteren Sıhhiye ve Muavenet Ve-

kâletî tarafından nümunesi tertip edilmiş bir protokol defteri tutmaya mecburdurlar. Bu defterler kuyudu ücreti müdavattan mütevellit ikame edilen davaların rüyetinde mahkemelerce mamülünbîh olur.

Madde 75. — Protokol defterlerinde tahrifat yapan veya mugayiri hakikat malumat derc eylediği sabit olan tabip, dişçi ve ebeler Ceza Kanununun 355 nci maddesi mucibince tecziye edilirler.

Madde 76. — Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince lüzum görülecek mıntikalarda ücretat ihtilâfatında mahkemelerce nazarı dikkate alınmak üzere asgari ve azamî ücreti müdavât tarifeleri tanzim edilebilir.

Bu menatik etibba odaları mıntikaları hududiyel tahdit olunur.

Madde 77. — Tababet ve şubatı sanatlarının icrasından mütevellit ceraimde mahkemelerin muvafık görüldüğü muhtebirin rey ve mütalaasına müracaatı hakkındaki serbestisi baki kalmak şartıyla Meclisi Âliî sıhhiinin mütalaası istihsal edilmelidir.

Madde 78. — Türk mekteplerinde tahsil edip icazetname alan ecnebi tabiiyetindeki tabip, dişçi ve ebelerin icrayı sanatına Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin tasvibiyle müsaade olunabilir.

Madde 79. — Vefat eden tabip, eczacı, dişçi, ebe, küçük sıhhiye memuru ve hastabakıcıların icazetnameleri alınarak Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince müntehap bir heyet huzurunda iptal edildikten sonra ailelerine jade olunur.

Madde 80. — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren tababeti belediye icrasına dair olan 7 rebiülahir 1278 tarihli nizamname ve bu kanuna muhalif olan bütün ahkâm mülğadır.

Madde 81. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren bir ay sonra meridir.

Madde 82. — Bu kanunun hükümlerinin icrasına Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye, Adliye ve Maarif Vekilleri memurdur, 4 Mayıs 1927

Başvekil İsmet	Adliye Vekili Mahmut Esat
Müdafaai Millîye Vekili Recep	Bahriye Vekili İhsan Bey hini İmzada bulunmamıştır
Dahiliye Vekili M. Cemil	Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü
Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik	Marif Vekili Mustafa Necati

Nafia Vekili
Behiç

Ziraat Vekili
Mehmet Sabri

Ticaret Vekili
Mustafa Rahmi

Sıhhiye ve Muaveneti
İçtimaiye Vekili
Doktor Refik

Sıhhiye Encümeninin Tadili

Madde 1. — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde tababet icra ve herhangi surette olursa olsun hasta tedavi edebilmek için Türkiye Darülfünunu Tıp Fakültesinden talimatnamei mahsusasına tevfikân icap eden devrei tahsiliyenin hitamından sonra diploma sahibi olmak ve Türk bulunmak şarttır.

Madde 2. — Yukarıdaki maddede yazılı diplomanın muteber olması için diploma sahibinin 8 teşrinisani 1339 tarihli ve 369 numaralı kanun mucibince hizmeti mecburesini ikmal etmiş ve diplomasının Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilmiş olması lâzımdır. Tababet sanatını icra etmek isteyen askerî tabipler de diplomalarını tasdik ve tescil ettirirler. Ancak hizmeti mecburelerini ifa ettikleri müddetçe diplomaları alıkonulan tabipler bu müddet zarfında dahî icrayı sanata mezundurlar.

Madde 3. — Yukarıki maddelerde zikredilen tabip diplomasını ve fenni cerrahi veya şubatında ihtisas sahibi olduğuna dair işbu kanunun tarifleri dairesinde vesaiki lâzimeyi haiz olmayan hiçbir kimse hiçbir ameliyei cerrahiye icra edemez. Cerrahî sağıreye ait ameliyatı her tabip yapabilir. Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından açılan ve idare edilen mekteplerden mezun küçük sıhhiye memurları ve işbu mekteplere muadil tedrisat yapan mekteplerden mezun olup şahadetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilenler talimatnamelerinde yazılı olanlara münhasır kalmak şartıyla küçük ameliyeleri yapabilirler. Evsaf ve şeraîti bu kanunla tespit edilmiş olan sünnetçiler sünnet ameliyesini icra edebilirler.

Madde 4. — Türkiye'de mevzuatı kanunîyeye müsteniden hakkı müktesepçileri tanınan ecnebi tabipler sanatlarını bu kanun ahkâmı dairesinde icra ederler.

Madde 5. — Ecnebi memleketlerdeki Tıp Darülfünunlarından mezun Türk tabipleri usulü dairesinde hüviyetlerini tespit ettirdikten ve kanunu mahsus mucibince hizmeti mecburelerini ifa eyledikten sonra diplomaları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik olunur.

Madde 6. — Hususi muayenehane açmak veya hut evinde muayenehane tesis eylemek suretiyle sanatını icra eylemek isteyen her tabip hasta kabulüne başladığından itibaren en çok bir hafta içinde isim ve hüviyetini diploma tarih ve numarasını ve muayenehane ihtisas eylediği mahal ile mevcut ise ihtisas vesikalarını mahallin en büyük sıhhiye memuruna kaydettirmeye ve muayenehanenin nakli halinde en az yirmi dört saat evvel keyfiyeti nakli ihbara mecburdur.

Madde 7. — Bir mahalde sanatını icra eden mukayyet bir tabip o mahalli terk eylediği veya herhangi bir sebeple olursa olsun muayenehanesini set ile icrayı sanattan sarfı nazar ettiği takdirde en az yirmi dört saat evvel evvelce kaydedilmiş olduğu sıhhiye dairesine müracaatla kaydına işaret ettirir.

Madde 8. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 9. — Türkiye’de icrayı tababat için bu kanunda gösterilen vasıfları haiz olanlar umumî surette hastalıkları tedavi hakkını haizdirler. Ancak herhangi bir şubei tababette müstemiren mütehassis olmak ve o unvanı ilân edebilmek için Türkiye Tıp Fakültesinden veya Sıhhiye Vekâletince kabul ve ilân edilecek müessesattan verilmiş veyahut ecnebi memleketlerin maruf bir hastane veya laboratuvarından verilip Tıp Fakültesince tasdik edilmiş bir ihtisas vesikasını haiz olmalıdır.

Madde 10. — İhtisas vesikalarının sureti ahzı ve bu hususta meri olması lâzım gelen kavait işbu kanunun tarihi meriyetinden sonra Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talâmatname ile tayin olunur.

Madde 11. — Usul ve nizamına tevfikân müderris, muallim ve emsali sıfatları iktisap etmemiş veya dokuzuncu maddede zikredilen vesikalar istihsal eylememiş bir tabibin tıp tedris ve talimine ve ihtisasa müteallik unvanları kullanması ve bunları veya hakikate tevavuk etmeyen sair sıfatları herhangi şekil ve suretle ilân etmesi memnudur.

Madde 12. — Mahkemelerde itibar için müracaat edilecek tabipler yalnız bu kanun ile Türkiye’de icrayı sanat salâhiyetini haiz olanlardır. Muhtebirlere sureti müracaat ve bunların müstehak olacakları ücret ve tazminat miktarları hakkında Sıhhiye ve Adliye Vekâletlerince müşterek bir talâmatname tertip olunur.

Madde 13. — İcrayı sanat etmek üzere bir mahalde mukayyet olan herhangi bir tabibin bizzat dükân ve mağaza açmak suretiyle herhangi bir ticaret

etmesi memnudur. Kanununa tevfikân müsaade almak suretiyle hususi hastahane küşadı veya icrayı tababet hakkından ferağat ve iki sene bir eczanede ameliyat görmüş olduğuna dair vesika ibraz şartıyla bir tabibin eczane açarak idare etmesi bu hükümden müstesnadır. Bir tabibin ikametgâhı müstesna olmak üzere müteaddit yerlerde muayenehane açarak icrayı sanat etmesi memnudur.

Madde 14. — Bir şahsın ahvali bedeniye ve akliyesi hakkında rapor tanzimine munhasıran bu kanunla icrayı sanata salâhiyeti olan tabipler mezundur. Türkiye’de icrayı sanat salâhiyetini haiz olmayan tabiplerin raporları muteber olamaz.

Madde 15. — Hudut ve merkezî Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tayin edilecek mıntikalarda birer etibba odası tesis olunur. Etibba odaları tabiplerin meslekî haysiyet ve menfaatlerine taalluk eden bilumum meseleleri rüyet ve teşkil edecekleri divanı haysiyet vasıtasıyla meslekî âdaba riayetsizliği görülen tabipler, dış tabipler ve dışçiler hakkında inzibati cezalar tayin ve tabipler arasında tahaddüs eden meslekî ihtilâfâtı hal ve tesviye eder.

Madde 16. — Etibba odaları teşekkül eden mıntikalarda işbu kanuna göre Türkiye’de icrayı sanat salâhiyetini haiz bilumum etibbanın odalara dahil olması mecburidir. Memuriyet bu mecburiyetten istisnayı istilzam etmez. Odaların masarifî idareye ve kırtasiyesine ve divanı haysiyetlerine Âli Divanı Haysiyet azasının hakkı huzur ve harcırahlarına tekabül etmek üzere odalar azalarından bir defaya mahsus olmak üzere bir duhuliyeye ve muayyen bir nispet dairesinde aidatı seneviye alınır.

Madde 17. — Etibba odaları divanı haysiyetleri âdabı meslekiyeye riayet etmeyen tabipler hakkında tahriren ihtar meclis huzurunda tevbih ve bir haftadan altı aya kadar muvakkat icrayı sanattan men suretiyle mücazâtı intibahiye tayin edebilirler.

Madde 18. — Etibba odaları heyeti idareleri heyeti umumiyeye tarafından iki sene için müntehap üçden beşe kadar azadan müteşekkildir. Reislerini aralarından reyî hafî ile intihap ederler, divanı haysiyet yine heyeti umumiyeye tarafından da kezalik iki sene için evvelce müntehap iki azanın heyeti idareye iltihakiyle teşekkül eder. Heyeti idare ve divanı haysiyetler nisfından bir ziyadesiyle içtima edebilirler, tesavii âra vukuunda reisin reyî tercih olunur. Ancak divanı haysiyet azasından biriyle etibbadan biri arasında tahaddüs eden ihtilâfların veya divanı azasından birine ait mesailin tetkiki esnasında meselede alâ-

kadar aza ve divanın kur'a ile taayyün edecek nisf azası içtimaa iştirak etmeyerek yerlerine evvelce intihap edilmiş olan yedek azadan kura ile tefrik edilecekler ifayı vazife eyler.

Madde 19. — Odalar heyeti idareleriyle divanı haysiyetlerin ve bunların yedek azalarının evsafı ve sureti intihabı ve vazifeleri azadan alınacak duhuliyeye ve aidat ve divanı haysiyet azalarına verilecek hakkı huzur miktarları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talimatname ile tayin olunur.

Madde 20. — Evsaf ve şeraiti kanuniyeyi camî olmayan veya kendisine mevdu vazâifî ifadan imtina eden veya bitarafılığı ve muhil hareketi görülen oda heyeti idare ve divanı haysiyetleri Âli Divanı Heyet kararıyla Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince fesih ve esbabı mucibesıyla oda muntkasında tamim ve intihabat teçdit olunur.

Madde 21. — Oda intihaplarının hitamını müteakip bir hafta zarfında müntehap aza içtima ederek reislerini reyî hafî ile intihap ederler. Reis intihabın netayıçını ve aza ile yedek azanın esamisini ve aldıkları reyler adedini derhal Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletine bildirir.

Madde 22. — Divanı haysiyetlerin tahriri ihtar ve Meclis huzurun tevbih cezaları katidir. Muvakkaten icrayı sanattan men hakkında verilen kararlar Ankara'da bulunan Âli Divanı haysiyetin tasdihiyle muteber olur. Âli Divanı Haysiyet bervechi atı teşekkül eder:

A) Sıhhiye Vekili tarafından müntehap rüesayı memurini sıhhiyeden bir reis ile vekâlet erkân memurinden veya sair memurini sıhhiye arasından intihap edilen üç tabip.

B) Adliye Vekili tarafından müntehap bir hâkim.

C) Tıp Fakültesi Meclisi Müderrisini tarafından müntehap bir müderris.

D) Biri asker ve diğeri İkisi sivil olmak üzere oda tarafından müntehap üç tabip. Âli divanı haysiyetler reis ve azası üç senede bir teçdit olunur.

Eski azanın yeniden intihabı caizdir. Mahallî divanı haysiyetlerin kararlarının temyizi esnasında mahkûm tabibin şifahî veya tahriri müdafaat ve itirazatı telakki edileceği gibi divanı haysiyetin mütalaatı da nazarı dikkate alınır. Bu gibi kararların divanı haysiyete vürüdü tarihinden itibaren azamî on gün zarfında ret veya tasdik veya tadilî lâzım gelir. Âli divanı

haysiyet azasının nisfından bir fazlasıyla içtima edebilir. Tesavîî ârâ vukuunda reisin reyî tercih olunur.

Madde 23. — Âli divanı haysiyet kararıyla muvakkaten icrayı sanattan men edilen tabip bu müddet zarfında icrayı sanat edemez. Memur etibbanın memuriyetlerine müteallik vazifelerine hâlel gelmez. Karar alâkadarlarca malûm olmak üzere Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince münasip suretle ilân olunur.

Madde 24. — Umumî veya mevzî iptali his ile yapılan büyük ameliyeler behemahal ihtisas vesikasını hamil olan bir mütehassis ile beraber diğeri bir tabip tarafından yapılmak lâzımdır. Mütehassis bulunması veya celbi mümkün olmayan mahallerde yapılması zarurî görülen ameliyeler ile ahvali müstacele ve fevkalâde bu hükümden müstesnadır.

Madde 25. — İcra sanat eden tabipler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini ve ihtisalarını bildiren ilânlar tertibine mezun olup diğeri suretlerle ilân, reklam vesaire yapımları memnudur.

Madde 26. — Diploması olmadığı halde cerri menfaat için olsa dahi herhangi suretle olursa olsun hasta tedavi eden veya tabip unvanını takınan şahıs bir aydan altı aya kadar hafif hapis cezasıyla mücazat olunur ve icrayı sanata mümanaat olunur. Tekerrürü halinde hapis cezası iki kat olarak hükmedilmekle beraber beş yüz liraya kadar ağır cezayı nakdî alınır. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere eşhası saire hakkında zarar vaki olduğu takdirde ahkâmı umumiye mucibince takibatı kanuniye ayrıca ifa kılınır.

Madde 27. — Bu kanunun ahkâmına tevfiakan icrayı sanat salâhiyeti olmayan herhangi bir tabip sanatını icra eder ve hasta tedavi eyleirse elli liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdîye mahkûm olur. Tekerrürü halinde cezayı nakdî taz'if edilmekle beraber icrayı sanattan men edildiği müddet taz'if olunur. Daimî olarak memnu ise cezayı nakdî ile beraber bir aya kadar hafif hapis cezası hükmolunur.

Madde 28. — Altıncı, yedinci, on birinci, on üçüncü, on altıncı, yirmi dördüncü ve yirmi beşinci maddeler ahkâmına riayet etmeyen tabipler beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılırlar. Cürmün tekerrürü halinde ceza iki kat olarak alınır.

Madde 29. — Beş seneden fazla ağır hapis veya müebbet hidematı âmmeden memnuiyet veya meslek ve sanatı suiistimal suretiyle işlenmiş olan bir fiilden dolayı iki defa mahkemece meslek ve sanatın

tatili cezasıyla mahkûm olan veya icrayı sanat etmesine mani ve gayri kabili şifa bir marazı akli ile malul olduğu bilmuayene tebeyyün eden tabipler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı Haysiyet kararıyla icrayı sanattan men olunur ve diplomaları geri alınır. Vatan aleyhine işlenmiş cürümler hariç olmak üzere siyasi ceraimden mütevellit mahkûmiyetler bu hükümden müstesnadır.

«İkinci Fasil - Diş Tabipleri ve Dişçiler»

Madde 30. — Dişçilik sanatı dişlerin ve diş etleriyle esnafın tedavi ve dişlerin ikmal ve ıslahına ait ameliyenin icrasına münhasırdır ve bu hususta Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince bir talimatname tanzim olunur.

Madde 31. — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde dişçilik sanatını icra ve diş tabibi unvanını taşıyabilmek için Türk olmak ve Türkiye Darülfünunu Dişçi Mektebinden talimatnamei mahsusasına tevfikân icap eden devrei tahsilienin hitamından sonra diploma almak ve diploma Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil olunmak lâzımdır.

Madde 32. — Türkiye'de mevzuatı kanuniyeye müsteniden hakkı müktesepeleri tanınan ecnebi diş tabipleri ve dişçiler sanatlarını bu kanunun hükümleri dairesinde icra ederler.

Madde 33. — Ecnebi memleketlerde mahalli hükümetlerince tasdikli ve Türkiye Darülfünunu Dişçi Mektebine muadil derecede dişçi mekteplerinden mezun ve Türk olan diş tabiplerinin alelusul hüviyetleri tespit olunduktan sonra diplomaları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil ve icrayı sanatlarına müsaade olunur.

Madde 34. — Hali hazırda diplomasız icrayı sanat eden dişçilerden en az on seneden beri müstemir ve müstakil olarak bu işle uğraştığını kanunun tarihi meriyetinden itibaren üç ay zarfında resmî vesikalarla ispat edenlere Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince ruhsatname verilerek sanatlarını yapmalarına müsaade edilir.

Madde 35. — Müstakil olarak dişçilik sanatını icra etmekte olup da bu sanatta işgal ettiği müddet on seneden az olan veya on seneden fazla bir zamandan beri dişçilik ettiğini vesai kâfiye ile ispat edemeyen diplomasız dişçiler bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde Tıp Fakültesi Dişçi Mektebinde imtihanı icra edilerek imtihanda muvaffak olanlara Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince bir ruhsatname verilir ve sanatlarını yapmalarına müsaade edilir.

Madde 36. — (Lâyihanın 33 ncü maddesi başındaki 31 ve 32 nci maddeler yerine 34 ve 35 nci maddelerde denilmek suretiyle kabul edilmiştir.)

Madde 37. — Tabipler diş çekmeye ve dişler üzerine iptidai tedavi tatbikine ve diş etlerine ait her nevi hastalıkları tedaviye mezun iseler de doğrudan doğruya dişçilik etmek isteyen ve o suretle icrayı sanat ettiğini ilân eden bir tabip behemahal dişçi mektebince verilmiş bir ruhsatnameyi hamil olmalıdır. Ruhsatname bir sene müddetle dişçi mektebine devam ile tatbikat gördükten sonra bilimtihan ita olunur.

Madde 38. — Diş tabipleri ve dişçiler eczaneler kanununa müteferri talimatnamede gösterilen mevaddı reçete ile eczaneden alabilirler. Reçete ile alınması mecburî olup da salıfuzzikir talimatnamede münderiç olmayan maddeleri muhtevi reçete yazamazlar.

Madde 39. — Bir mahalde sanatını icra etmek isteyen bir diş tabibi veya dişçi icrayı sanata başladığından itibaren azamî bir hafta zarfında isim ve hüviyetini diploma veya ruhsatname tarih ve numarasını ve muayenehane ittihaz ettiği yeri o mahallin en büyük sıhhiye memuruna kaydettirmeye mecburdur. Muayenehanenin nakli halinde en az yirmi dört saat evvel keyfiyeti nakli ihbara mecburdur.

Madde 40. — On beşinci maddede zikredilen etiba odaları mıntıklarında icrayı sanat eden veya memur olan diş tabipleri ve dişçiler oda intihabatına iştirake ve odalara dahil olmaya mecburdurlar. Mıntıka dahilinde icrayı sanat eden dişçi adedi yirmiyi müteceviz olan yerlerde odaların divanı haysiyetlerine bir diş tabibi aza intihap olunur.

Madde 41. — Dişçiler hakkında tabipler için olduğu gibi mücazatı inzibatiye tertibine odalar divanı haysiyetleri salâhiyettardır. Bu hususta tabipler hakkındaki ahkâm aynen caridir. Âli Divanı Haysiyet kararıyla muvakkaten icrayı sanattan men edilen diş tabipleri ve dişçiler bu müddet zarfında icrayı sanat edemezler. Âli Divanı Haysiyet kararları alâkadarlarca malum olmak üzere, Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince münasip suretlerle ilân olunur.

Madde 42. — Usul ve nizamına tevfikân iktisap edilmedikçe hiçbir diş tabibi veya dişçi talim ve tedrise delalet eden veya herhangi suretle olursa olsun hakikate tevakuf etmeyen bir sıfat ve unvanı ilân edemez.

Madde 43. — İcrayı sanat eden diş tabipleri ve dişçiler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini bildiren ilânlar tertibine mezun olup diğer suretlerle reklam vesaire yapmaları memnudur.

Madde 44. — Diplomasız veya ruhsatnamesiz olarak cerri menfaat için olmasa dahi dişçilik sanatını yapan ve herhangi suretle olursa olsun diş tedavisi ve dişe ait sair müdahaleleri icra eden kimsenin icrayı sanatına mümanaat edilmekle beraber on beş günden üç aya kadar hapis cezasıyla mücazat olunur. Tekerrürü halinde hapis cezası iki kat olarak hükmedilmekle beraber beş yüz liraya kadar ağır cezayı nakdî ahz olunur. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere eşhas hakkında zarar vaki olduğu takdirde ayrıca takibatı kanuniye ifa edilir.

Madde 45. — Bu kanunun ikinci faslı ahkâmına tevfikân icrayı sanata salâhiyeti olmayan herhangi bir tabip veya diş tabibi veya dişçi dişçilik sanatını icra ederse yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdîye mahkûm olur. Tekerrürü halinde cezayı nakdî iki kat hükmolunmakla beraber icrayı sanattan men edildiği müddet bir misli temdit olunur ve müebbeden icrayı sanattan memnu ise cezayı nakdî alınmakla beraber bir aya kadar hafif hapis cezası hükmolunur.

Madde 46. — Aynen kabul edilmiştir. (Lâyihanın 43 ncü maddesi).

Madde 47. — Otuzuncu maddede hududu gösterilen icrayı sanat salâhiyetini tecavüz eden alelumum diş tabipleri ve dişçiler 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43 ncü maddeler ahkâmına riayet etmeyen diş tabipleri ve dişçiler ilk defasında beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılırlar. Cürmün teker-rürü halinde ceza iki kat olarak hükmolunur. Otuzuncu maddedeki icrayı sanat hududunu tecavüz eden diş tabipleri ve dişçilerin bu fiillerinden dolayı başkaca mücazâtı mucip bir cürüm mevcut ise ayrıca takibat icra kılınır.

Madde 48. — Beş seneden fazla ağır hapis veya müebbeden hidematı âmmeden memnuiyet veya meslek ve sanatını suiistimal suretiyle işlenmiş olan bir fiilden dolayı iki defa mahkemei aidesince meslek ve sanatın tatili cezasıyla mahkûm olan veya icrayı sanata mani ve gayri kabili şifa bir marazı akli ile malul olduğu bilmuayene tebeyyün eden diş tabipleri ve dişçiler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı Haysiyet kararıyla icrayı sanattan men olunurlar ve diploma ve ruhsatnameleri geri alınır. Vatan aleyhine işlenmiş cürümler hariç olmak üzere siyasi ceraimden mütevellit mahkûmiyetler bu hükümden müstesnadır.

Madde 49. — Diş tabipleri ve dişçilerin muayenehanelerinde çalışan ve dişçilik etmeye salâhiyetli ol-

mayan eşhasın hastalara tedavi tatbik etmesi vesair suretlerle müdahale yapması memnudur. Muayenehanelerinde bu gibi salâhiyetsiz kimselerin dişçilik sanatını icra etmesine müsaade eyleyen diş tabipleri ve dişçiler hakkında 47 nci madde ahkâmı tatbik edilebileceği gibi dişçilik edenler hakkında da 44 ncü madde ahkâmı icra bulunur.

Üçüncü Fasl — Ebeler

Madde 50. — Türkiye dahilinde ebelik sanatını icra için Türk olmak ve Tıp Fakültesi kabile mektebinden veya Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından küşat ve idare edilen ebe mekteplerinden talimatnamesine tevfikân icabeden devrei tahsiliyenin ikmâlinden sonra alınmış bir şahadetname sahibi bulunmak şarttır.

Madde 51. — Bu şahadetnamelerin meri olması için Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilmiş olması lâzımdır.

Madde 52. — Şahadetnameli ebe bulunmayan yerlerde kâfi kabiliyet ve malumatı olduğu tahakkuk eden şahadetnamesiz ebelerin buldukları mahaldeki etibbayı resmîyenin nezareti altında icrayı sanat etmelerine müsaade olunur. Şu kadar ki : Bu ebelerin üç ay müddetle ihtisas vesikasına malik fenni velade mütehassıslarının müstahdem bulunduğu bir hastahanedeki ameliyat görenek bir vesika almaları vesikalarının Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik edilmiş bulunması lâzımdır. Ameliyat gördükleri müddetçe bunların ibade ve işleri hastane idarelerince temin olunur.

Madde 53. — İcroyı sanat eden şahadetnameli ebeler adedi ihtiyaca kâfi olan mahallerde 52 nci maddede gösterilen ebeler icrayı sanat edemezler. İhtiyaca kâfi şahadetnameli ebe bulunmayan yerlerde ruhsatlı ebelerin icrayı sanatta devam etmelerine mahallin sıhhiye müdürlerinin gösterecekleri lüzum üzerine Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince müsaade olunur.

Madde 54. — Bir mahalde icrayı sanat etmek isteyen ebeler azamî bir hafta müddet zarfında isim ve hüviyetlerini, şahadetname veya vesika tarih ve numarasını ve icrayı sanat edecekleri mevki mahallin en büyük memuru sıhhsine kaydettirmeyi ve ikametgâhın tebdili veya diğer bir mahalle nakli halinde en az yirmi dört saat evvel keyfiyeti nakli ihbara mecburdurlar.

Madde 55. — Aynen kabul edilmiştir. (Lâyihanın 52 ncü maddesi)

Madde 56. — Lâyihanın 53 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 57. — Türkiye'de mevzuatı kanuniyeye müsteniden hakkı müktesepeleri tanınan ecnebi ebeler sanatlarını bu kanunun ahkâmı dairesinde icra ederler.

Madde 58. — Lâyihanın (55) nci maddesindeki «icazetname» kelimeleri «şahadetname» kelimesiyle tebdil edilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Madde 59. — Şahadetname veya vesikası olmadığı halde ebeliği sanat ittihaz eden kimseler on beş günden üç aya kadar hapis cezasıyla mücazat olunurlar. Tekerrürü halinde hapis cezası iki kat olarak hükmedilmekle beraber iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî alınır. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit başkaca cezayı müstelzim bir fiil mevcut olduğu takdirde ayrıca takibatı kanuniye icra kılınır.

Madde 60. — Bu kanunun 51, 53, 54, 57 ve 58 nci maddelerindeki şeraiti ifa etmemiş olan veya muvakkaten men edilmiş oldukları halde icrayı sanat eden ebeler yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdîye mahkûm edilirler. Tekerrürü halinde cezayı nakdî iki kat hükmolunmakla beraber icrayı sanattan men edildikleri müddet bir misli tebdil olunur.

Müebbeden men edildikleri halde icrayı sanat edenler hakkında cezayı nakdî ile beraber bir aya kadar hafif hapis cezası hükmolunur.

Madde 61. — Elli ikinci maddede zikredilen icrayı sanat hududunu tecavüz eden veya 55 nci ve 56 ncı maddeler ahkâmına riayet etmeyen ebeler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılırlar. Tekerrürü halinde ceza iki kat olarak hükmedilir.

Madde 62. — Aynen kabul edilmiştir. (Lâyihanın 59 ncu maddesi)

Dördüncü Fasıl - Sünnetçiler

Madde 63. — Tabiplerden ve Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından küşat ve idare edilen küçük sıhhiye memur mekteplerinden mezun küçük sıhhiye memurlarından veya işbu mekteplere muadil tedrisat yapan mekteplerden mezun olup şahadetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilenlerden başka hiç kimse müsaadesiz sünnetçilik edemez. Ancak laakal on seneden beri bu işle iştigal ettiğini resmî vesikalarla ispat eden ve ehliyet ve liyakatı bilimtihan tebeyün eyleyen kimselerin kemafissâbık icrayı sanatla-

rına müsaade ve ellerine Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince bir ruhsatname verilir.

Madde 64. — On seneden az bir müddetten beri sünnetçilik eden veya on seneden ziyade bir zamandan beri bu işle iştigal ettiğini vesaik ile ispat edemeyen kimseler iki ay müddetle mütehasıs bir operatörün bulunduğu bir hastanede ameliyat gördükten sonra bilimtihan ehliyeti tebeyün ettiği takdirde yedlerine Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince bir ruhsatname verilir. Ameliyat gördükleri müddet zarfında bu gibilerin ibate ve işeleri hastane idarelerince temin olunur.

Madde 65. — Bir mahalde sünnetçilik etmek üzere yerleşmek isteyen kimse en çok bir hafta zarfında isim ve hüviyetini ve vesaiki lâzimesini mahallin en büyük memuru sıhhîsine kaydettirmeye veya başka bir yere nakil vukunda keyfiyeti nakli ihbare mecburdur.

Madde 66. — Ruhsatsız ve müsaadesiz sünnetçilik eden kimseler bir haftadan bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılırlar. Tekerrürü halinde hafif hapis cezası iki kat olarak hükmedilmekle beraber elli liraya kadar hafif cezayı nakdî dahi alınır. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere başkaca cezayı müstelzim bir fiil mevcut olduğu takdirde ayrıca takibatı kanuniye ifa olunur.

Madde 67. — 65 nci madde ahkâmına riayet etmeyen sünnetçiler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdîye mahkûm olurlar. Tekerrürü halinde cezayı nakdî iki kat olarak hükmolunur.

Beşinci Fasıl - Hastabakıcı Hemşireler

Madde 68. — Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince musaddak hastabakıcı mekteplerinden mezun veya resmî hastahanelerden verilmiş vesikaları haiz bulunmayan ve Türk olmayan kadınlar hastabakıcılık sanatını ifa edemezler. Bu vesikalar mu-teber olmak için Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edilmiş olmak lâzımdır.

Madde 69. — Aynen kabul edilmiştir. (Lâyihanın 66 ncı maddesi)

Madde 70. — Bir mahalde icrayı sanat etmek isteyen hasta bakıcılar isim ve hüviyetlerini ve vesikalarını en çok bir hafta zarfında mahallin en büyük memuru sıhhîsine kaydettirirler. ikametgâh tebeddülü veya başka bir yere nakil vukuunda en az yirmi dört saat evvel ihbara mecburdurlar.

Madde 71. — Hastabakıcıların meslekî haysiyet ve menfaatlerini vikaye ve meslekî teavünü temin etmek üzere şahsiyeti hükmiyeyi haiz bir veya mü-

teaddit yurt teşkil etmeleri caiz olup bu yurtlar Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin nezaret ve murakabesi altında ve ol baptaki talimatnamelere tevfikân tesis olunurlar.

Madde 72. — Aynen kabul edilmiştir. (Lâyinanın 69 ncu maddesi)

Madde 73. — 69 ncu maddede gösterilen icrayı sanat hududunu tecavüz eden veya 70 nci madde ahkâmına riayet etmeyen hasta bakıcılar beş liradan 25 liraya kadar hafif cezayı nakdî ile mahkûm olurlar. İffetşikenane alenî hal ve hareketleriyle halkın hissiyat ve efkârını rencide eden hastabakıcı hemşirelerin ruhsatnameleri mahallî etibba odaları divanı haysiyetlerinin iş'arı ve Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin kararıyle istirdat olunur.

Altıncı Fasıll - Ahkâmı Umumiye

Madde 74. — Tabipler, dış tabipleri, dişçiler ve ebeler bu kanunda tatbik edilmeyen vesair kavanin ve nizamât ile kendilerine tevdi edilmiş olan bilcümle vazâifin ifasıyle mükelleftirler.

Madde 75. — Tabipler, dış tabipleri ve dişçiler yapacakları her nevi ameliye için hastanın - hasta çocuk veya tahtı hacirde ise veli veya vasisinin - evveleminde muvafakatini alırlar. Büyük ameliyeyi cerrahiyeler için bu muvafakatin tahrirî olması lâzımdır. (Veli veya vasisi olmadığı veya bulunamadığı veya üzerinde ameliye yapılacak şahıs ifadeye muktedir olmadığı takdirde muvavakat şart değildir). Hilâfında hareket edenler alâkadarın şikâyetine bağlı olmak şartıyla elli liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılırlar. Bu yüzden cismen veya aklen zarar husule geldiği takdirde ceza kanununun 459 ncu maddesi ahkâmı tatbik olunur.

Madde 76. — Tabipler, dış tabipleri ve dişçiler ve ebelerle hastalar arasında ücreti müdavattan dolayı vaki olacak ihtilâfın mercii bu ihtilâfa mevzu teşkil eden meblağ miktarı her ne olursa olsun sulh mahkemeleridir. Yalnız iki sene müdurunda bu hak zail olup bu davalar alelumum hukuk davaları şartlarına tabi olur.

Madde 77. — İcrayı sanat eden tabipler, dış tabipleri, dişçiler ve ebeler nümunesi vechile Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından tertip ve mahallî sıhhiye memuriyetince alelusul tasdik edilmiş olup tahtı tedaviye aldıkları hastaların isim ve hüviyetlerini kayda mahsus bir protokol defteri tutmaya mecburdurlar. Bu defterler kuyudu, ücreti müdavattan mütevellit davaların rüyetinde mahkemelerce mamulün bih olur.

Madde 78. — Protokol defterlerinde tahrifat yapan veya muğayiri hakikat malumat derc eylediği sabit olan tabipler, dış tabipleri, dişçiler ve ebeler ceza kanununun (345) nci maddesi mucibince teziye edilirler.

Madde 79. — Aynen kabul edilmiştir. (Lâyinanın 76 nci maddesi)

Madde 80. — Tababet ve şubâtı sanatlarının icrasından mütevellit cerâimde mahkemelerin muvafık görecekları muhtebirin rey ve mütalaasına müracaat hakkındaki serbestileri baki kalmak şartıyla Meclisi Âlii sıhhiyin mütalaası istihsal edilir.

Madde 81. — Türk mekteplerinde tahsil edip diploma veya şahadetname alan ecnebi tabiiyetindeki tabip, dış tabibi, ve ebelerin icrayı sanata Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi İcra Vekilleri Heyetinin tasvibi ile müsaade olunabileceği gibi bu müsaade yine Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararıyle istirdat edilebilir.

Madde 82. — Vefat eden tabip, dış tabibi, eczacı, dişçi, ebe, küçük sıhhiye memurları ve hastabakıcıların diploma veya şahadetname veya ruhsatnameleri alınarak Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince müntehap bir heyet huzurunda iptal edildikten sonra ailelerine iade olunur.

Madde 83. — (Lâyinanın 80 nci maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Madde 84. — (Muvakkat madde) bu kanunun tarihi meriyetinden ve talimatnamei mahsusun kabul ve tasdikinden sonra yapılacak ilk odalar ve divanı haysiyetler intihabatı Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim ve idare olunur.

Madde 85. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren merfidir.

Madde 86. — Bu kanun hükümlerinin icrasına Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye, Adliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

Adliye Encümeninin Tadili

Madde 1. — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde tababet icra ve herhangi surette olursa olsun hasta tedavi edebilmek için Türkiye Darülfünunu Tıp Fakültesinden diploma sahibi olmak ve Türk bulunmak şarttır.

Aynen,

Aynen,

Madde 4. — Tayyedilmiştir.

Madde 4. — Beşinci madde aynen

Madde 5. — Altıncı madde aynen

Madde 6. — Yedinci madde aynen

Madde 7. — Sekizinci madde aynen

Madde 8. — Dokuzuncu madde aynen

Madde 9. — İhtisas vesikalarının sureti ahzı ve bu hususta mer'î olması lâzım gelen kavaif işbu kanunun tarihi meriyetinden sonra Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim edilecek bir nizamname ile tayin olunur.

Madde 10. — On birinci madde aynen

Madde 11. — On ikinci madde aynen

Madde 12. — On üçüncü madde aynen

Madde 13. — On dördüncü madde aynen

Madde 14. — On beşinci madde aynen

Madde 15. — On altıncı madde aynen

Madde 16. — On yedinci madde aynen

Madde 17. — On sekizinci madde aynen

Madde 18. — Odalar heyeti idareleriyle divanı haysiyetlerin ve bunların yedek azalarının evsafi ve sureti intihabı ve vazifeleri azadan alınacak duhuliyeye ve aîdat ve divanı haysiyet azalarına verilecek hakkı huzur miktarları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim edilecek bir nizamname ile tayin olunur.

Madde 19. — Yirminci madde aynen

Madde 20. — Yirmi birinci madde aynen

Madde 21. — Divanı haysiyetlerin tahriri ihtar ve meclis huzurunda tevbih cezaları katıdır. Muvakkaten icrayı sanattan men hakkında verilen kararlarda Ankara'da bulunan Âli Divanı Haysiyetin tasdikıyla muteber olur. Âli Divanı Haysiyet bervechî ati teşekkül eder :

A) Sıhhiye Vekâleti Müsteşarının riyasetinde vekâlet erkânı memurîninden veya sair memurini sıhhiye arasından intihap edilecek üç tabip.

B) Adliye Vekili tarafından itihap edilecek hâkimler sınıfından bir zat.

C) Tıp Fakültesi Meclisi Müderrisini tarafından müntehap bir müderris.

D) Biri asker ve diğer ikisi sivil olmak üzere odalar tarafından müntehap üç tabip.

Âli Divanı Haysiyet reis ve azası üç senede bir tecdit olunur. Eski azanan yeniden intihabı caizdir.

Mahallî divanı haysiyetlerin kararlarının temyizi esnasında mahkûm tabibin şifahî veya tahriri müdafaat ve itirazatı kabul edileceği gibi divanı haysiyetin mütalaatı da nazarı dikkate alınır. Bu gibi kararların divanı haysiyete vürudu tarihinden itibaren azamî bir ay zarfında ret veya tasdiki veya taddili lâzım gelir. Âli Divanı Haysiyet azasının nisfin-

dan bir fazlasıyla içtima edebilir. Tesavii âra vukuunda reisin bulunduğu tarafın reyini tercih olunur.

Madde 22. — Yirmi üçüncü madde aynen

Madde 23. — Yirmi dördüncü madde aynen

Madde 24. — Yirmi beşinci madde aynen

Madde 25. — Diploması olmadığı halde cerrihenfaat için olmasa dahi herhangi suretle olursa olsun hasta tedavi edene veya tabip unvanını takınan şahıs bir aydan altı aya kadar hapis ve yirmi beş liraya kadar ağır cezayı nakdî ile mücazat olunur. Bu suretle icrayı sanattan mütevellik olmak üzere cezayı müstelzim bir fiil ika edilmiş olduğu takdirde Türk ceza kanununa tevfikân başkaca takibat yapılmır.

Madde 26. — Bu kanunun ahkâmına tevfikân icrayı sanat salahiyeti olmayan veya her ne suretle olursa olsun icrayı sanattan memnu bulunan bir tabip sanatını icra ederse yirmi beş liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır.

Madde 27. — Beşinci, altıncı, onuncu, on ikinci, on beşinci, yirmi üçüncü ve yirmi dördüncü maddeler ahkâmına riayet etmeyen tabipler beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır.

Madde 28. — Ağır hapis veya beş seneden fazla hapis veya müebbeden hidematı âmmeden memnuiyet veya meslek ve sanatı sui istimal suretiyle işlenmiş bir fiilden dolayı iki defa mahkemece meslek ve sanatın tatili cezasıyla mahkûm olan veya icrayı sanat etmesine mani ve gayrı kabili şifa bir marazi akli ile mahul olduğu bilmuayene tebeyyün eden tabipler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı Haysiyet kararıyla icrayı sanattan men olunur ve diplomaları geri alınır.

Madde 29. — Dişçilik sanatı; dişlerin ve diş etleriyle esnanın tedavisi ve dişlerin ikmal ve ıslahına ait ameliyelerin icrasına münhasırdır.

Madde 30. — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde dişçilik sanatını icra ve diş tabibi unvanını taşıyabilmek için Türk olmak ve Türkiye Darülfünunu Dişçi Mektebinden diploma almak lâzımdır.

32 nci madde tay.

Madde 31. — 33 nci madde aynen

Madde 32. — Hali hazırda diplomasız icrayı sanat eden dişçilerden en az on senedenberi müstemiren ve münhasıran bu işle iştigal ettiğini bu kanunun tarihi meriyetinden itibaren üç ay zarfında resmî vesikalarla ispat edenlere Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince ruhsatname verilerek sanatlarını

yapmalarına müsaade edilir. Bu sanatla iştigal ettiği müddet on seneden az olan veya on seneden fazla bir zamandan beri dişçilik ettiğini vesaiki kâfiye ile ispat edemiyen diplomasız dişçiler bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde Tıp Fakültesi Dişçi mektebince imtihanı icra edilerek ihrazi muvaffakiyet edenlere Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından bir ruhsatname verilir ve sanatlarını yapmalarına müsaade edilir.

Madde 33. — Otuz ikinci maddede yazılı olan müsaadeli dişçiler diş tabibi unvanı kullanmaya mezuun olmayıp ancak dişçi ismini taşıyabilirler.

Madde 34. — Otuz yedinci madde aynen

Madde 35. — Otuz sekizinci madde aynen

Madde 36. — Bir mahalde sanatını icra etmek isteyen bir diş tabibi veya dişçi icrayı sanata başladığından itibaren azamî bir hafta zarfında isim ve hüviyetini diploma veya ruhsatname tarih ve numarasını ve muayenahane ittihaz ettiği yeri havi bir ihbarnameyi o mahallin en büyük sıhhiye memuruna vermeye mecburdur. Muayenahanenin nakli halinde en az yirmi dört saat evvel nakil keyfiyetini ihbar edecektir.

Madde 37. — Kırkinci madde aynen

Madde 38. — Diş tabipleri ve dişçiler hakkında tabipler için olduğu gibi mücazâtı inzibatiye tertibine odalar divanı haysiyetleri salahiyattardır. Bu hususta tabipler hakkındaki ahkâm aynen caridir. Âli Divanı Haysiyet kararıyla muvakkaten icrayı sanattan men edilen diş tabipleri ve dişçiler bu müddet zarfında icrayı sanat edemez. Âli Divanı Haysiyet kararları alâkadarlarca malum olmak üzere Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından münasip suretlerle ilân olunur.

Madde 39. — Kırk ikinci madde aynen

Madde 40. — Kırk üçüncü madde aynen

Madde 41. — Diplomasız veya ruhsatnamesiz olarak cerri menfaat için olmasa dahi dişçilik sanatını yapan ve herhangi suretle olursa olsun diş tedavisi ve dişe ait sair müdahaleleri icra eden kimsenin icrayı sanatına mümanaat edilmekle beraber on beş günden üç aya kadar hapis cezasıyla mücazaat olunur. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere cezayı müstelzim bir fiil ika edilmiş olduğu takdirde Türk Ceza Kanununa tevfiikan başkaca takibat yapılır.

Madde 42. — Bu kanunun ahkâmına tevfiikan icrayı sanata salahiyeti olmayan veya her ne suretle

olursa olsun icrayı sanattan memnu bulunan bir tabip veya diş tabibi veyahut dişçi dişçilik sanatı icra ederse on liradan yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile mahkûm edilir.

Madde 43. — Bir diş tabibi veya dişçinin müteaddit yerlerde muayenahane açarak icrayı sanat etmesi memnudur.

Madde 44. — Yirmi dokuzuncu maddede hududu gösterilen icrayı sanat salahiyetini tecavüz eden veya 33, 35, 36, 37, 39, 40 ncı maddeler ahkâmına riayet etmeyen diş tabipleri veya dişçiler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır.

Madde 45. — Ağır hapis ve beş seneden fazla hapis veya müebbeden hidematı âmmeden memnuiyet veya meslek ve sanatı sui istimal suretiyle işlemiş olan bir fiilden dolayı iki defa mahkemece meslek ve sanatın tadili cezasıyla mahkûm olan veya icrayı sanata mani ve gayrı kabili şifa bir marazı akli ile malul olduğu bilmuayene tebeyyün eden diş tabibi ve dişçiler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı Haysiyet kararıyla icrayı sanattan men olunur ve diploma veya ruhsatnameleri geri alınır.

Madde 46. — Diş tabipleri ve dişçilerin muayenahanelerinde çalışan ve dişçilik salahiyeti olmayan eşhasın hastalara tedavi tatbik etmesi vesair suretlerle müdahale yapması memnudur. Muayenahanelerinde bu gibi salahiyetsiz kimselerin dişçilik sanatını icra etmesine müsaade eyleyen diş tabipleri ve dişçiler hakkında 44 ncü madde ahkâmı tatbik edilir.

Madde 47. — Türkiye dahilinde ebelik sanatını icra için Türk olmak ve tıp fakültesi kabile mektebinden veya Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından küşat ve idare edilen ebe mekteplerinden bir şahadetname sahibi bulunmak ve bu şahadetnamenin Vekâleti müşarünileyhaca tasdik ve tescil edilmiş olmak lâzımdır.

Elli birinci madde tay

Madde 48. — Şahadetnamenin ebe bulunmayan yerlerde üç ay müddetle ihtisas vesikasına malik fenni velade mütehassıslarının müstahdem bulunduğu bir hastanede ameliyat görerek ebelik vesikası alan ve bu vesikalarını Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletine tasdik ettiren ebelerin etibbayı resmîyenin nezaretleri altında icrayı sanat etmelerine müsaade olunur.

Madde 49. — İcrayı sanat eden şahadetnameli ebeler adedi ihtiyaca kâfi olan mahallerde 48 nci maddede gösterilen ebeler icrayı sanat edemezler. İhtiyaca kâfi şahadetnameli ebe bulunmayan yerlerde ruhsatlı ebelerin icrayı sanatta devam etmelerine mahalli sıhhiye müdürlerinin gösterecekleri lüzuma üzerine Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince müsaade olunur.

Madde 50. — Bir mahalde icrayı sanat etmek isteyen ebeler azamî bir hafta zarfında isim ve hüviyetlerini, şahadetname veya vesika tarih ve numarasını ve icrayı sanat edecekleri mevki mübeyyin bir ihbarnameyi bulunduğu mahallin en büyük sıhhiye memuruna vermeye ve ikametgâhın tebdili veya diğer bir mahalle nakli halinde de en az yirmi dört saat evvel nakli keyfiyeti ihbar etmeye mecburdur.

Madde 51. — Sıhhiye Vekâleti teklifinin 52 nci maddesi aynen

Madde 52. — Sıhhiye Vekâleti teklifinin 53 nci maddesi aynen

57 nci madde aynen

Madde 53. — Ecnebi memleketlerinde ve mahalli hükümetlerince musaddak ebe mekteplerinde tahsil görerek şahadetname almış olan Türk ebelerine alelusul hüviyetleri tespit ve şahadetnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tasdik ve tescil edildikten sonra icrayı sanatlarına müsaade olunur.

Madde 54. — Şahadetname veya vesikası olmadığı halde ebeliği sanat ittihaz edenler bir haftadan üç aya kadar hafif hapis veya beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır. Bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere cezayı müstelzim bir fiil ika edilmiş olduğu takdirde Türk Ceza Kanununa tevfikân başkaca takibat yapılır.

Madde 55. — Bu kanunun kırk yedinci, 49, 50, 53 nci maddelerindeki şeraiti ifa etmemiş olan veya muvakkaten men edilmiş oldukları halde icrayı sanat eden ebeler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdiye mahkûm edilirler.

Madde 56. — Kırk sekizinci maddede hükmedilen icrayı sanat hududunu tecavüz eden veya 51 ve 52 nci madde ahkâmına riayet etmeyen ebeler beş liradan elli liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır.

Madde 57. — Ağır hapis veya beş seneden fazla hapis veya meslek ve sanatın süstimali suretiyle işlenmiş bir fiilden dolayı iki defa mahkemece mes-

lek ve sanatın tatili cezasıyla mahkûm olan veya alenî ahval ve harekâtı iffetsikenanesiyle efkârı nası rencide eden ve meslek haysiyetiyle gayri kabili telif vaz ve tavırları görülen veya icrayı sanata mani ve gayri kabili şifa bir marazı akli ile maluliyeti bilmuayene anlaşılan ebeler Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin teklifi ve Âli Divanı Haysiyetin kararıyla icrayı sanattan men olunur ve şahadetname veya vesikası geri alınır.

Madde 58. — 63 nci madde aynen

Madde 59. — 64 nci madde aynen

Madde 60. — Bir mahalde sünnetçilik üzere yerleşmek isteyen kimse bir hafta zarfında isim ve hüviyetini ve vesaiki lâzimesini havi bir ihbarnameyi mahallin en büyük sıhhiye memuruna vermeye ve başka bir yere nakil vukuunda keyfiyeti nakli ihbar etmeye mecburdur.

Madde 61. — Ruhsatsız ve müsaadesiz sünnetçilik edenler bir haftadan bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılır, bu suretle icrayı sanattan mütevellit olmak üzere cezayı müstelzim bir fiil ika edilmiş olduğu takdirde Türk Ceza Kanununa tevfikân başkaca takibat yapılır.

Madde 62. — 60 nci madde hükmüne riayet etmeyen sünnetçilerden beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif cezayı nakdî alınır.

Madde 63. — 68 nci madde aynen

Madde 64. — 69 ncu madde aynen

Madde 65. — Bir mahalde icrayı sanat etmek isteyen hastabakıcılar isim ve hüviyetleri ve vesikalarını havi bir ihbarnameyi en çok bir hafta zarfında mahallin en büyük sıhhiye memuruna vermeye ve ikametgâh tebeddülü veya başka bir yere nakil vukuu halinde yirmi dört saat evvel keyfiyeti nakli ihbara mecburdur.

Madde 66. — 71 nci madde aynen

Madde 67. — 72 nci madde aynen

Madde 68. — Atmış dördüncü maddede gösterilen icrayı sanat hududunu tecavüz eden veya altmış beşinci madde hükmüne riayet etmeyen hastabakıcılardan yirmi beş liraya kadar hafif cezayı nakdî alınır.

İffetsikenane alenî hal ve hareketleriyle halkın hissiyatını rencide eden hastabakıcı hemşerilerin ruhsatnameleri Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından geri alınır.

Madde 69. — 74 nci madde aynen

Madde 70. — Tabipler, diş tabipleri ve dişçiler yapacakları her nevi ameliye için hastanın küçük

veya tahtı hacizde ise veli veya vasisinin evveleminde muvafakatini alırlar. Büyük ameliyei cerrahiye-ler için bu muvafakatın tahriri olması lâzımdır. (Veli veya vasisi olmadığı veya bulunamadığı veya üzerinde ameliye yapılacak şahıs ifadeye muktedir olmadığı takdirde muvafakat şart değildir) hilâfında hareket edenlerden alâkadarın şikâyetine bağlı olmak şartıyla on liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî alınır.

Madde 71. — Tabipler, dış tabipleri, dişçiler ve ebelerle hastalar arasında ücreti mudavattan dolayı vaki olacak ihtilâfın mercii bu ihtilâfa mevzu teşkil eden meblağ miktarı ne olursa olsun sulh mahkemeleridir. Yalnız iki sene mürurunda bu hak zail olur.

Madde 72. — İcrayı sanat eden tabipler, dış tabipler, dişçiler ve ebeler nümunesi vechile Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından tertip ve mahallin sıhhiye memurlarınca musaddak hastaların isim ve hüviyetlerini kayda mahsus bir protokol defteri tutmaya mecburdurlar. Bu defterlerin

kuyudu ücretten mütevellit davalarda sahibi lehine delil ittihaz olunabilir. Şu kadar ki müstenid iddia olan kaydın hilâfi vesaik veya delalili muteberei sairre ile ispat edilir.

Madde 73. — 78 nci madde aynen

Madde 74. — 79 ncu madde aynen

Madde 75. — 80 nci madde aynen

81 nci madde tay.

Madde 76. — 82 nci madde aynen

Madde 77. — Türkiye'de mevzuatı kanuniyeye müsteniden hakkı müktesepi tanınmış olan ecnebi tabipler, dış tabipleri, dişçiler ve ebeler sanatlarını bu kanun ahkâmı dairesinde icra edebilirler.

Madde 78. — 83 ncu madde aynen

Madde 79. — Bu kanunun tarihi meriyetinden ve nizamnamei mahsusun kabul ve tasdikinden sonra yapılacak iş odalarla divanı haysiyetler intihabatı Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tanzim ve idare olunur.

Madde 80. — 85 nci madde aynen

Madde 81. — 86 nci madde aynen.

